

7440 Sayılı Kanun Kapsamında İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesine Yönelik Kılavuz

7440 Sayılı Kanun Kapsamında İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesine Yönelik Kılavuz – 12.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 7440 Sayılı...

7440 Sayılı Kanun Kapsamında İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesine Yönelik Kılavuz

Tarih: 11 Nisan 2023

7440 Sayılı Kanun Kapsamında İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesine Yönelik Kılavuz

– 12.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan [7440 Sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun’un](#)” 6. maddesinde işletme kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin hükümlere yer verilmiştir. İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi” başlıklı 6’ncı maddesinde işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar (Md.6/1), kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar (Md.6/2), hakkında hükümlere yer verilerek kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmesine imkân verilmiştir.

– 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun uygulamasına yönelik hazırlanan [1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliğ](#); 25/3/2023 tarih ve 32143 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

– Söz konusu düzenleme kapsamında gider ekle fonksiyonunda “Mal Alışısı” gider kayıt alt tür seçeneğine “Mal Alışısı (7440 Sayılı Kanun)”, “Sabit Kıymet Alışısı” gider kayıt alt tür seçeneğine “Sabit Kıymet (7440 Sayılı Kanun)”, “Gider Kabul Edilmeyen Ödemeler” gider kayıt alt tür seçeneğine “Diğer (7440 Sayılı Kanun)” gelir ekle fonksiyonunda “Diğer Hasılat” gelir kayıt alt tür seçeneğine ise “Diğer (7440 Sayılı Kanun)” kayıt alt türleri eklenmiştir.

– *İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Kapsam, Beyan ve Vergisel Yükümlülükler*

– *Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Bulunmayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Kapsam, Beyan ve Vergisel Yükümlülükler*

– *İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Uygulamalı Kayıt Örnekleri*

– *Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Bulunmayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Uygulamalı Kayıt Örnekleri*

1-) İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Kapsam, Beyan ve Vergisel Yükümlülükler

– İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilmesine imkân veren düzenleme kapsamında işletmelerinde

mevcut olduğu hâalde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını 31 Mayıs 2023 tarihine (bu tarih dâhil) kadar bu Tebliğin (VI/A-4) bölümünde belirtilen beyanname (Ek:18) ve ekinde verecekleri envanter listesi (Ek:19) ile katma değer vergisi yönünden bağılı oldukları vergi dairelerine bildireceklerdir.

Ekinde envanter listesi olmayan beyannameler kabul edilmeyecektir.

– Bu kıymetler, bildirim tarihindeki rayiç bedelle değerlendirilmek suretiyle envanter listesinde gösterilecektir.

– Rayiç bedel, o kıymetin değerlendirilme günü itibarıyla normal alım satım bedelidir. Dolayısıyla bu bedel, mükellefin kendisi tarafından bizzat tespit edilebileceği gibi bağılı olduğu meslek kuruluşuna da tespit ettirilebilecektir. Bildirilen kıymetler yasal kayıt süresi içerisinde kayıtlara intikal ettirilecektir.

– 7440 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre kayıtsız mal bildiren mükellefler, bu malları satmaları hâlinde, defterlere kaydedilecek satış bedeli kayıtlı değerinden düşük olamayacaktır. Gerçek satış bedelinin kayda alınan bedelden düşük olması hâlinde, kazancın tespitinde kayıtlı bedel dikkate alınacaktır.

– 7440 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca mükelleflerin kendilerince veya ilgili meslek kuruluşlarınca belirlenecek rayiç bedel üzerinden beyan edilerek kayıtlara intikal ettirilecek makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtianın rayiç bedeli üzerinden tabi oldukları oranın yarısı esas alınmak suretiyle KDV hesaplanarak, Tebliğ ekinde yer alan (Ek:18 ve Ek:19) KDV stok beyanına ilişkin beyanname ve envanter listesi, kağıt ortamında veya [340](#) ve [346](#) Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda sorumlu sıfatıyla verilecektir. Söz konusu

beyan, en geç 31 Mayıs 2023 tarihine (bu tarih dâhil) kadar yapılacak ve tahakkuk edecek vergi de aynı süre içinde ödenecektir.

– Beyan edilen emtiaya ait hesaplanarak ödenen KDV, 1 No.lu KDV Beyannamesinde genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabilecek ancak iade konusu yapılamayacaktır.

– Kayıtlarda yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedeli üzerinden hesaplanarak ödenen KDV'nin indirimi ve dolayısıyla iadesi mümkün olmayıp, bu tutar, verginin ödendiği yılın gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

– İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise beyan ettikleri emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydedeceklerdir.

2-) Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Bulunmayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Kapsam, Beyan ve Vergisel Yükümlülükler

– Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlara ilişkin hüküm, bütün gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerini kapsamaktadır. Uygulama kapsamına; ferdi işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dâhil bulunmaktadır.

– Madde kapsamında düzenlenecek faturalarda alıcıya ilişkin bilgiler yerine, “Muhtelif Alıcılar (7440 sayılı Kanunun 6/2 maddesi çerçevesinde düzenlenmiştir)” ibaresi yazılacaktır.

– Faturada yer alacak bedel, emtialar bakımından aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen

gayrisafi kâr oranı, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından mükelleflerin kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedelleri dikkate alınarak tespit edilecektir.

– Yukarıda açıklanan şekilde faturalanan ve yasal defterlere kaydedilen emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar ile ilgili işlemler, normal satış işlemlerinden bir farklılık arz etmemektedir.

Satış hasılatı yıllık gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında dikkate alınacaktır.

– Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşla ilişkin faturada ilgili kıymetin tabi olduğu oranda KDV hesaplanacak ve bu KDV ilgili dönem 1 No.lu KDV Beyannamesinin “Matrah” kulakçığınının, “7440 Sayılı Kanunun (6/2-a) Maddesi Kapsamındaki Bildirim” tablosuna kayıt yapılarak beyan edilecektir.

– Söz konusu beyannamede ödenecek KDV çıkması hâlinde kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşla ilişkin hesaplanan KDV tutarı, “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” tutarından düşülecektir. Bu hesaplama sonucu “Bu Dönemde Ödenmesi Gereken KDV” satırında yer alan tutar, 1 No.lu KDV Beyannamesinin ödeme süresi içinde ödenecektir.

– Ek beyannamede (Ek:21) daha önce 1 No.lu KDV Beyannamesindeki “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” tutarından, “Bu Dönemde Ödenmesi Gereken KDV” satırında yer alan tutar düşülecek ve kalan tutar taksitlendirilecektir. “Bu Dönemde Ödenmesi Gereken KDV” satırında yer alan tutarın “0” olması hâlinde 1 No.lu KDV Beyannamesindeki “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” tutarı taksitlendirilecektir.

– Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia makine, teçhizat ve demirbaşlar nedeniyle düzenlenen faturalar, işletme hesabı esasına göre defter tutan

mükelleflerce yasal defterlerine hasılat olarak kaydedilecektir.

3-) İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Uygulamalı Kayıt Örnekleri

– Mükelleflerin kendilerince veya ilgili meslek kuruluşlarınca belirlenecek rayiç bedel üzerinden beyan edilerek kayıtlara intikal ettirilecek makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtianın rayiç bedeli üzerinden tabi oldukları oranın yarısı esas alınmak suretiyle KDV hesaplanarak, Tebliğ ekinde yer alan (Ek:18 ve Ek:19) KDV stok beyanına ilişkin beyanname ve envanter listesi, kağıt ortamında veya 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda sorumlu sıfatıyla verilecektir.

– İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler beyan ettikleri emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydedeceklerdir. Beyan edilen emtiaya ait hesaplanarak ödenen KDV, 1 No.lu KDV Beyannamesinde genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabilecek ancak iade konusu yapılamayacaktır.

– Kayıtlarda yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedeli üzerinden hesaplanarak ödenen KDV'nin indirimi ve dolayısıyla iadesi mümkün olmayıp, bu tutar, verginin ödendiği yılın gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

[Tamamı İçin Tıklayınız](#)

Kaynak: GİB